

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Seminář Moderní metody rozpoznávání a zpracování obrazových informací 2018

Inteligentní systémy z pohledu etiky a práva

Alžběta Krausová

Vedoucí Centra pro výzkum inovací a kyberpráva (CICeRo)

www.cicero.ilaw.cas.cz | alzbeta.krausova@ilaw.cas.cz

Ústav státu a práva Akademie věd ČR, v. v. i.

Technické vlastnosti inteligentních systémů

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

- Fungování bez lidské intervence
- Autonomie (míra svobody v rozhodování)
- Dynamičnost fungování – vývoj v čase
- U strojového učení závislost na datech
- Nemožnost vysvětlit fungování inteligentního autonomního systému (netransparentnost)
- Tendence nezpochybňovat fungování systému
- Nemožnost dosažení 100 % úspěšnosti
- Neunavitelnost – zpracovávání obrovského množství údajů, „optimalizace“ chování miliónů lidí

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Etické otázky

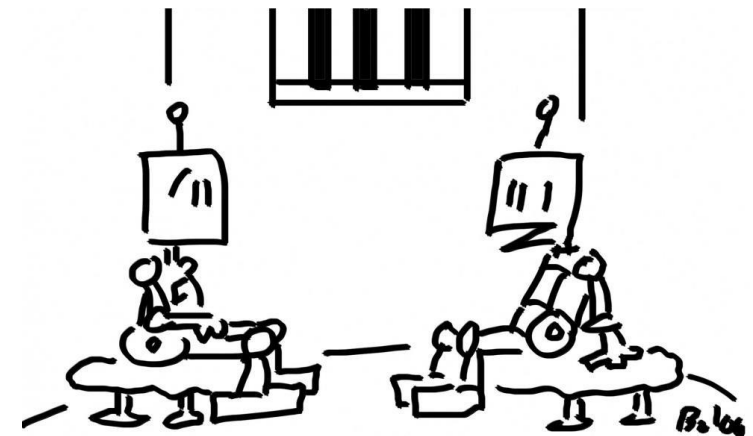
- „Dobrá“ versus „špatná“ umělá inteligence (**problém zakotvení hodnot umělé inteligenci**, etické rozhodování při nevyhnutelném způsobení újmy)
- **Problém zakotvení předsudků** (od vývojáře, z dat)
- **Klasifikace lidí** (statistika versus individualita, zamykání člověka do určité kategorie, podpora stereotypů)
- **Vliv na lidské chování** (Human-robot interaction)
- „**Hloupost**“ umělé inteligence versus „**singularita**“ (dosažení stejné/vyšší úrovně inteligence než má člověk)
- Práva robotů
- Nezaměstnanost: změna vzdělávacího systému
- Nerovnost: problém přerozdělování bohatství (zdanění, základní příjem?)

Právní otázky

Odpovědnost

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

- Preventivní povinnost (technické standardy)
- Smluvní odpovědnost
 - Service Level Agreement – vymezení funkcionalit, definice garantované úrovně služeb, definice vad
- Odpovědnost za škodu
 - Subjektivní odpovědnost – povinnost prokázat zavinění, nemožnost technicky zjistit příčinu vedoucí ke způsobení škody
 - Objektivní odpovědnost – bez prokázání zavinění, zvyšování nákladů povinné osobě
 - Komplikované řešení (revize pojmu výrobek, návrhy povinného pojištění, status elektronické osoby)

"To jako vážně?
Porušil jsi všechny tři zákony robotiky?"

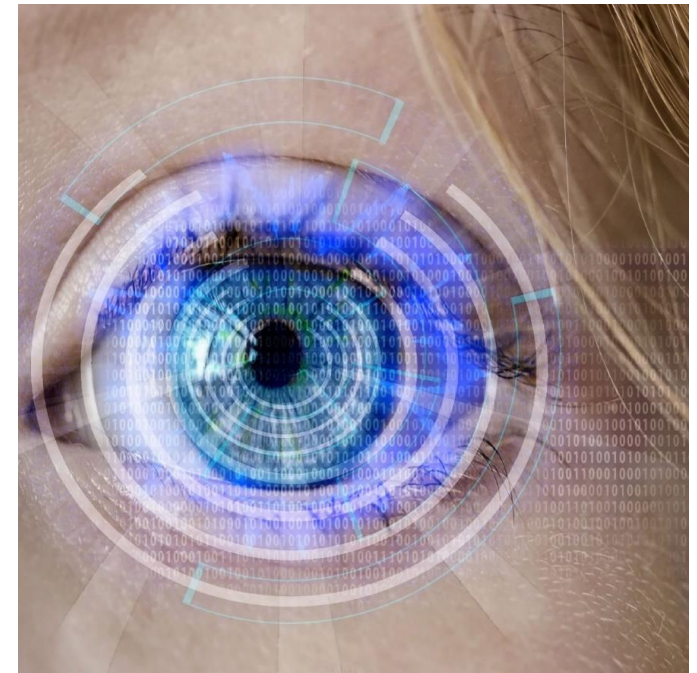

Právní otázky

Ochrana soukromí

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

- Obavy spotřebitelů o ochranu soukromí
- GDPR:
 - Problém se zásadou minimalizace údajů s ohledem na nutnou dostupnost údajů pro zajištění funkcionality
 - Problém se zásadou limitace účelu s ohledem na nemožnost přesně určit účel zpracování osobních údajů
 - Problém se zásadou transparentnosti zpracování údajů s ohledem na nemožnost vysvětlit a bezchybně předpovědět výsledek zpracování
 - Možné předsudky převzaté algoritmem a kolize se zásadou transparentnosti

Právní otázky

Ochrana duševního vlastnictví

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

- Nejasná situace s ochranou práv - teoreticky může dojít k tomu, že dílo nebude chráněno jako autorské dílo
- Otázka autorství (fyzická osoba), originality (jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora)
- Patentovatelnost vynálezů inteligentních systémů
- „computer-generated artwork“
- Teorie vynaložené investice

Projekt The Next Rembrandt
www.nextrembrandt.com

Zdroj: bbc.com

Právní otázky

Další problémy

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

- Bezpečnostní otázky
 - Zpráva „*Malicious Use of Artificial Intelligence: Forecasting, Prevention, and Mitigation*“ - 2018 - bezpečnostní rizika ve 3 oblastech:
 - Digitální bezpečnost – zvýšená účinnost kyberútoků, nové typy útoků, krádež identity pomocí syntézy řeči, poškozování systémů UI poskytnutím nesprávných/poškozených dat
 - Fyzická bezpečnost – automatizování fyzických útoků pomocí dronů, nové typy útoků např. pomocí autonomních vozidel nebo rojů mikrodronů
 - Politická bezpečnost – zásahy do soukromí, společenská manipulace
- Ochrana hospodářské soutěže
 - Monopoly / kartely / ochrana spotřebitele
- Mezinárodní právo
 - Diskuze vyvolaná „zabijáckými roboty“ – autonomními drony (v dubnu 2013 vyhlásila organizace Human Rights Watch kampaň „Campaign to Stop Killer Robots“)

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Seminář Moderní metody rozpoznávání a zpracování obrazových informací 2018

Otázky?

Alžběta Krausová

Vedoucí Centra pro výzkum inovací a kyberpráva (CICeRo)

www.cicero.ilaw.cas.cz | alzbeta.krausova@ilaw.cas.cz

Ústav státu a práva Akademie věd ČR, v. v. i.